

Mfv.II.10.206/2014/6.szám

A Kúria dr. Papp Katalin Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Papp Katalin Gabriella ügyvéd) által képviselt felperesnek a Kovács Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Kovács Zoltán ügyvéd) által képviselt alperes ellen közalkalmazotti jogviszony megszüntetése jogellenességének megállapítása és jogkövetkezményei alkalmazása iránt a Kecskeméti Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságon 14.M.534/2012. számon megindított és másodfokon a Kecskeméti Törvényszék 3.Mf.20.707/2013/7. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen a felperes által előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán a 2014. október 8-án megtartott tárgyaláson meghozta a következő

i t é l e t e t :

A Kúria a Kecskeméti Törvényszék 3.Mf.20.707/2013/7. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy tizenöt napon belül fizessen meg az alperesnek 10.000 (tízezer) forint és 2700 (kettőezer-hétszáz) forint áfa felülvizsgálati eljárási költséget.

A felülvizsgálati eljárás illetékét az állam viseli.

I n d o k o l á s

A felülvizsgálati eljárásban irányadó tényállás szerint a felperes 1986. július 27-étől állt közalkalmazotti jogviszonyban üzemmérnök munkakörben az alperesnél, illetve jogelődjénél. Az alperes rektora az Mt. 72. §-a alapján egyeztetést folytatott a Közalkalmazotti Tanáccsal, s 2012. július 24-én megállapodtak a létszámcsökkentés elveiről. E szerint a munkáltató a felmentési idő teljes vagy annak nagyobb részére mentesíti a közalkalmazottat a munkavégzési kötelezettség alól. Rögzítették, hogy a felmentés során keletkező üres státuszok nem kerülnek betöltésre, továbbá amennyiben az az adott szervezeti egység szükséges és biztonságos feladatellátását nem veszélyezteti, úgy felajánlható a kinevezés módosításának lehetősége akként, hogy a teljes munkaidős jogviszonyt részmunkaidős jogviszonnyá alakítják át.

A rektor 2012. július 27-én kiadta az utasítását, melyben pénzügyi-

gazdasági helyzetre alapított működéssel összefüggő okból csoportos létszámleépítést rendelt el a Közalkalmazotti Tanáccsal megkötött megállapodás és a munkáltatói jogú vezetők javaslatait figyelembe véve az utasítás mellékletében foglalt szervezeti egységek és személyek vonatkozásában. Valamennyi felmentés kezdő időpontját 2012. szeptember 1-jében, a felmentések kiadásának határidejét 2012. augusztus 31-ében jelölte meg.

A munkáltató 2012. július 27-én kelt levelében tájékoztatta a felperest, hogy a Kjt. 30. § (1) bekezdés b) pontja alapján csoportos létszámleépítés keretében az alperes pénzügyi-gazdasági helyzetére alapított működéssel összefüggő okból a közalkalmazotti jogviszonya felmentéssel történő megszüntetését tervezi 2012. szeptember 1-jei kezdő időponttal. Tájékoztatta továbbá arról, hogy további foglalkoztatására, illetve képzettségének, végzettségének megfelelő betöltetlen munkakör felajánlására nincs lehetőség. A munkáltató ezt követően 2012. augusztus 29-én kelt intézkedésével felmentéssel megszüntette a felperes közalkalmazotti jogviszonyát a rektori utasítás, illetve a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény (Kjt.) 30. § (1) bekezdésének b) pontjára utalással, az alperes pénzügyi gazdasági helyzetére alapított működéssel összefüggő okból elrendelt csoportos létszámleépítésre hivatkozva. A felmentést megelőzően a munkáltató egyéb munkakört nem ajánlott fel a felperes számára.

A felperes az intézkedést sérelmezve keresetet nyújtott be a munkaügyi bíróságon, melyben a felmentése jogellenességének megállapítását és az eredeti munkakörébe történő visszahelyezését kérte. Vitatta a felmentés indokának valóságát és okszerűségét, és állította, hogy másik munkakör felajánlására lehetősége lett volna az alperesnek. Előadta, hogy a felmentés sértette az egyenlő bánásmód követelményét, ugyanis a munkáltató valaki mást részesített előnyben a személyével szemben olyan indokkal, amelyeket vele nem közöltek. Kifogásolta azt is, hogy a munkáltató nem a csoportos létszámleépítés szabályai szerint járt el.

Az alperes a kereset elutasítását kérte arra figyelemmel, hogy jogszerű intézkedést hozott. Állította, hogy nem sértette az egyenlő bánásmód követelményét, illetve nem volt lehetőség a felperes képesítésének megfelelő másik munkakör felajánlására, illetve jogszerűen alkalmazta a csoportos létszámleépítés szabályait.

A Kecskeméti Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 14.M.534/2012/15. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította. Indokolásában kifejtette, hogy a központi költségvetési szervként működő alperes vezetőjének csoportos létszámleépítést elrendelő utasítása alapján jogosult volt a felperes közalkalmazotti jogviszonyának a megszüntetésére. Döntése indokát a felmentésből a közalkalmazott

megismerhette, az megfelelt a törvényi előírásoknak. Megállapította, hogy a létszámleépítés ténylegesen megtörtént, maga a felperes sem jelölt meg olyan munkakört, amely részére felajánlható lett volna. Nem találta megalapozottnak azon felperesi állítást, hogy az alperesi döntés az egyenlő bánásmód követelményébe ütközött volna. A felmentés jogszerűségét megállapítása szerint nem érintette az a tény, hogy a létszámcsökkentés mértéke nem érte el a csoportos létszámleépítésre vonatkozó szabályok alkalmazásához szükséges mértéket.

A felperes fellebbezése folytán eljáró Kecskeméti Törvényszék 3.Mf.20.707/2013/7. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. Tájékoztatva a felperest arról, hogy neki kellett azt valószínűsíteni, hogy az általa hivatkozott egyenlő bánásmód megsértése körében hátrány érte és rendelkezett valamely védett tulajdonsággal, és az állított hátrány és e tulajdonság között okozati kapcsolat állt fenn. A felperes e körben bizonyítást nem ajánlott fel. Megállapította, hogy az adott tényállás mellett nem jelentett hátrányt az alkalmazottak számára az, hogy a törvényi feltételek fennállta hiányában is alkalmazta az alperes a csoportos létszámleépítés szabályait, mivel a Kjt. 2. § (3) bekezdése alapján alkalmazandó, a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (Mt.) 85. § (1) és (2) bekezdése értelmében a csoportos létszámleépítés szabályaitól a közalkalmazott javára el lehetett térni. A pénzügyi gazdasági helyzetre alapított működéssel összefüggő ok a perben bizonyítást nyert. Az alperes a felperes munkaköri feladatai ellátására új közalkalmazottat nem alkalmazott, és a megmaradó feladatokat a meglévő alkalmazottakkal láttatta el. Nem volt olyan üres státusz, amely a felperes számára felajánlható lett volna, így ezen okból sem tartotta jogellenesnek a munkáltatói intézkedést. A felmentés időpontjában hatályos, a felsőoktatásról szóló 2005. évi CXXXIX. törvény (Ftv.) 81/A. § c) pontja szerint a Kjt. 30/A. § (1) bekezdés b)-c) pontja, valamint 30/B-30/E. §-a szerinti munkakör-felajánlási, illetve az ahhoz kapcsolódó nyilvántartási kötelezettséget a költségvetési szervként működő felsőoktatási intézmények vonatkozásában nem kellett alkalmazni. Ennek megfelelően az állásfelajánlás körében a felsőoktatási intézményben csak a munkáltatón belül az érintett közalkalmazott iskolai végzettségének, szakképzettségének, szakképesítésének, továbbá egészségi állapotának megfelelő másik betöltetlen munkakör felajánlásának lehetőségéről kellett a felperest tájékoztatni, s nem kellett megkeresni a fenntartót a felajánlható munkakörök vonatkozásában. Az alperes e kötelezettségének eleget tett, és már a tervezett intézkedés előtt, 2012. július 27-én kelt levelében tájékoztatta a felperest arról, hogy nyilvántartása alapján képzettségének megfelelő másik betöltetlen munkakör felajánlására nincs lehetősége. A másodfokú bíróság szerint sem volt vizsgálható az egyenlő bánásmód követelményének megsértése, mert a felperes ennek feltételeit nem valószínűsította.

Nem találta megalapozottnak a felperes azzal kapcsolatos állítását sem, hogy az alperes a Közalkalmazotti Tanáccsal történt megállapodás megkötésekor meghatározott elveket nem tartotta meg a felmentés kapcsán, amely rendeltetésellenes joggyakorlást vont maga után. A felperes konkrét elv megsértésére nem hivatkozott, az alperes pedig bizonyította, hogy a létszámleépítés eredményeként az oktató-kutató munkakörök javára változott az alperesnél betölthető munkakörök aránya, így rendeltetésellenes joggyakorlás sem volt megállapítható. A bíróság azt pedig nem vizsgálhatta, hogy miért a felperes jogviszonyát érintette a létszámleépítés, és miért nem más személy jogviszonyának megszüntetésére került sor.

A jogerős ítélet ellen a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, melyben kérte, hogy a Kúria a jogerős ítéletet helyezze hatályon kívül, és hozzon a jogszabályoknak megfelelő új határozatot és marasztalja az alperest a felülvizsgálati eljárási költségekben. Álláspontja szerint a törvényszék ítélete sérti a Kjt. 30/A. § (1) bekezdésének a)-c) pontját, 30/B. §-át, 30/C. §-át, 30/E. §-át, az Mt. 76. §-át, illetve az Mt. 7. §-át. Kifogásolta, hogy a munkáltató a Kjt. 30/A. §-ában foglalt formai követelmények figyelembevételével nem tájékoztatta arról, hogy a munkáltatón belül, illetve a munkáltató fenntartója által fenntartott más, a Kjt. hatálya alá tartozó munkáltatóknál milyen megfelelő betöltetlen munkakör van, így ítélete jogsértő. Ugyancsak nem tartotta be az alperes a Kjt. 30/B. §-ában, 30/C. §-ában és 30/E. §-ában foglaltakat. A törvényszék ítélete továbbá sértette az Mt. 76. § (1) bekezdésében foglaltakat, ugyanis az alperes és a Közalkalmazotti Tanács között létrejött megállapodásban foglaltakat figyelmen kívül hagyta, ezért a jogerős ítélet sérti a rendeltetésszerű joggyakorlás követelményét is, ugyanis a hivatkozott megállapodásban foglalt több elv nem került betartásra. A felperes hivatkozása szerint a bizonyítási teher megfordult, és a munkáltatónak kellett volna azt bizonyítania, hogy ezen elvek körében mit vett figyelembe a felmentéskor, és e bizonyítás sikertelensége esetén önmagában ez okból jogellenes lesz a munkáltató intézkedése.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében kérte, hogy a Kúria a jogerős ítéletet hatályában tartsa fenn, és kötelezze a felperest a felülvizsgálati eljárás költségeiben. Álláspontja szerint a felülvizsgálati kérelemben megjelölt jogszabályi rendelkezéseket a másodfokú ítélet nem sértette, nem volt olyan üres álláshely, amely a felperes számára felajánlható lett volna, eljárása megfelelt a rendeltetésszerű joggyakorlás követelményének, az pedig a munkaügyi perben nem volt vizsgálható, hogy miért az adott közalkalmazott jogviszonya került megszüntetésre.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A felperes kifogásolta azt, hogy az alperes felmentésekor megszegte a Kjt. 30/A. § (1) bekezdés a)-c) pontjában, 30/B. §-ában, 30/C. §-ában, illetve 30/E. §-ában foglaltakat.

Helytállóan állapította meg a másodfokú bíróság, hogy az Ftv. 81/A. § c) pontja szerint a Kjt. 30/A. § (1) bekezdés b)-c) pontját, valamint 30/B-30/E. §-át a költségvetési szervként működő felsőoktatási intézmények vonatkozásában nem kell alkalmazni. Ennek megfelelően a felsőoktatási intézményben eszközölt létszámleépítés során a Kjt. 30/A. § (1) bekezdésének a) pontja alapján azt kellett vizsgálni, hogy az érintett közalkalmazott iskolai végzettségének, szakképzettségének, szakképesítésének, továbbá egészségi állapotának megfelelő másik betöltetlen munkakör van-e a munkáltatónál. Ennek megfelelően nem kellett megkeresni a fenntartót a munkáltatónál felajánlható másik munkakörök vonatkozásában, továbbá nem volt szükséges az alperes irányítása alatt álló másik intézmény megkeresésére sem az általa nyilvántartott betöltetlen munkakörök vonatkozásában. Az alperes e kötelezettségének eleget tett, és a tervezett intézkedés előtt megküldött tájékoztató levélben közölte azt, hogy nyilvántartásai alapján a felperes képzettségének megfelelő másik betöltetlen munkakör felajánlására nincs lehetőség. Ennek megfelelően nem történt olyan garanciális jogsértés, amely a felmentés jogellenességét vonhatta volna maga után.

Nem volt megalapozott a felülvizsgálati kérelem azon állítása, mely szerint a jogerős ítélet sérti az Mt. 76. § (1) bekezdésében foglaltakat. Az Mt. ezen rendelkezése szerint csoportos létszámleépítés során a Közalkalmazotti Tanáccsal történt egyeztetés eredményeként megállapíthatók azok a szempontok, amelyekre figyelemmel a munkáltató a közalkalmazotti jogviszony megszüntetéssel érintett közalkalmazottak körét meghatározza. A felek az adott esetben ezzel éltek, az egyeztetés eredményeként 2012. július 24-én megállapodás született, és a felmentések kapcsán a megállapodás elveit az alperes figyelembe vette, ezt cáfoló konkrét tényállítást a felperes felülvizsgálati kérelmében sem tett.

Kellő alap nélkül állította azt a felülvizsgálati kérelem, hogy megfordul a bizonyítási teher, és az alperesnek kellett volna igazolnia azt, hogy az elveket megtartotta. Ezzel ellentétben a felperesnek kellett volna megjelölnie és bizonyítania, hogy mely elv miatt sérült [Pp. 164. § (1) bekezdés].

Kifogásolta a felperes felülvizsgálati kérelmében azt is, hogy az alperes intézkedése nem felelt meg a rendeltetésszerű joggyakorlás követelményének. Ezzel kapcsolatban szintén csak azt állította, hogy a megállapodásban foglalt több elv nem került betartásra,

konkrét tényállítást azonban nem tett, s megsértett jogszabályhelyként a Pp. 206. § (1) bekezdését sem jelölte meg, ezért a megállapított tényállást a felülvizsgálati eljárásban irányadónak kellett tekinteni [Pp. 272. § (2) bekezdés], annak felülbírálatára jogszabályi lehetőség nem volt. Mivel az alperes bizonyította, hogy a felperes közalkalmazotti jogviszonya megszüntetésére pénzügyi gazdasági helyzetére alapított működéssel összefüggő valós okból okszerűen került sor, így az jogszerű volt.

Mindezekre figyelemmel a Kúria a jogerős ítéletet jogszabálysértés hiányában a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A pervesztes felperes a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles megfizetni az alperes felülvizsgálati eljárási költségét.

A felülvizsgálati eljárási illetéket a felperest megillető munkavállalói költségkedvezményre figyelemmel a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 14. §-a alapján az állam viseli.

Budapest, 2014. október 8.

Dr. Stark Marianna s.k. a tanács elnöke, Sipőczné dr. Tanczos Rita s.k. előadó bíró, Szolnokiné dr. Csernay Krisztina s.k. bíró

A kiadmány hitelélül:

kúriai tisztviselő